

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Μαΐου 2020

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Θουκυδίδου ΙστορίαΙ III

[3.72. 2.] Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρεσβέων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. [3. 72.3] Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐδὲρ οἱ πολλοὶ ἄκουσιν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. [3. 73.1] Τῇ δ' ὑστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγρούς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπέιρου ἐπικούροι ὀκτακόσιοι.

[3. 74. 2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεῖλιν ὄψιν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νέωριου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρήναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

Ξενοφώντος Ελληνικά II

[2.4.8] Ἐπειτα ἀπ' αὐτό οἱ Τριάντα, κρίνοντας ὅτι ἡ θέση τοὺς εἶχε κλονιστή, αποφάσισαν νὰ κάνουν δική τους τὴν Ἐλευσίνα γιὰ νὰ τὴν ἔχουν καταφύγιο σ' ὥρα ἀνάγκης. Πῆγαν λοιπὸν ἐκεῖ ὁ Κριτίας κ' οἱ ἄλλοι συνάδελφοι του, ἔχοντας δώσει ἀπὸ πρὶν ὁδηγίες στὸ ἱππικό, κ' ἔκαναν ἐπιθεώρηση στους Ἐλευσίνιους. Κατόπι, με τὸ πρόσχημα ὅτι ἠθέλαν νὰ ξέρουν πόσοι εἶναι καὶ πόση πρόσθετη φρουρά θὰ χρειαστοῦν, πρόσταξαν νὰ τοὺς καταγράψουν ὅλους, κι ὁ καθένας που θὰ καταγραφόταν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ μικρὴ πύλη πρὸς τὴ θάλασσα. Στὸ γιὰλό ὅμως εἶχαν

τοποθετήσει δεξιά κι αριστερά τους ιππείς, κ' έναν-έναν που έβγαινε τον άρπαζαν οι βοηθοί τους και τον έδεναν χεροπόδαρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Από το πρώτο (A) κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε το απόσπασμα:
Άφικομένης δὲ νυκτὸς ... τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

Μονάδες 30

B1. α. Πώς επηρέασε η άφιξη ενός πολεμικού πλοίου από την Κόρινθο και των Λακεδαιμονίων πρέσβων την πολιτική κατάσταση στην Κέρκυρα;

Μονάδες 10

β. Να δώσετε το περιεχόμενο του όρου οικήτης και να σχολιάσετε την προσπάθεια των δύο αντίπαλων παρατάξεων (δημοκρατικών- ολιγαρχικών) να προσεγγίσουν τους δούλους και να τους εντάξουν στο δυναμικό τους.

Μονάδες 10

γ. Στηριζόμενοι στα δύο κείμενα που σας δόθηκαν, να ερμηνεύσετε τη συμπεριφορά των ολιγαρχικών να πυρπολήσουν την πόλη (κείμενο A) και να την συγκρίνετε με τη στάση των Τριακοντα απέναντι στους κατοίκους της Ελευσίνας (κείμενο B).

Μονάδες 10

B2. Να συμπληρώσετε τα κενά στηριζόμενοι στην εισαγωγή του σχολικού σας βιβλίου για τη ζωή και το έργο του Θουκυδίδη:

- Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε στο δήμο _____ (στο σημερινό _____ της Αττικής) από πλούσια, αριστοκρατική οικογένεια.
- Ο πατέρας του είχε οικογενειακούς δεσμούς με τον βασιλιά _____ της Θράκης, και τους μεγάλους στρατηγούς _____ και _____.
- Η οικογένεια είχε στην κατοχή της χρυσορυχείο στη _____ της Θράκης και ασκούσε επιρροή στους κατοίκους της περιοχής.
- Το πρότυπο του ηγέτη το ενσαρκώνει ο _____ με την πολιτική του _____ («πρόνοια»), την ευρύτερη αποδοχή του από το λαό της

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ1(ε)

πόλης του («δυνατός ὢν τῷ τε ἀξιῶματι και τῇ γνώμῃ»), την ανωτερότητά του ως προς το _____ («χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος») και το πολιτικό του θάρρος να λέει την αλήθεια στο λαό, ακόμη κι αν προκαλούσε την _____ του («ἔχων ἐπ' ἀξιώσει και πρὸς ὀργὴν τι ἀντειπεῖν»).

Μονάδες 10

- B3.** Να δώσετε τους ζητούμενους γραμματικούς τύπους για τα παρακάτω:
- τούτω:** τη γενική του πληθυντικού στο θηλυκό
τὰ πράγματα: τη δοτική του ενικού
τριήρους: την κλητική του ενικού
πρέσβων: την αιτιατική του ενικού
ἀφικομένης: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο
ξυλλεγείς: το β' ενικό της προστακτικής στον ίδιο χρόνο
ὀλίγοι: την ονομαστική του ενικού στο ουδέτερο του συγκριτικού βαθμού
σφᾶς: την αιτιατική του ενικού
πᾶσα: τη δοτική του πληθυντικού στο θηλυκό
ἐπεγένετο: το γ' πληθυντικό της υποτακτικής του ίδιου χρόνου

Μονάδες 10

- B4. α.** Να χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις:

οὐπερ οἱ πολλοὶ ὄκουν αὐτῶν

μή αὐτοβοεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν

Μονάδες 4

- β.** Να γίνει πλήρης συντακτικός χαρακτηρισμός των υπογραμμισμένων ὀρων του κειμένου Α.

Μονάδες 6

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ1(ε)

- B5. α.** Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο στη νέα ελληνική (απλό ή σύνθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
έλθούσης, έχοντες, περιέπεμπον, παρεγένετο, ἐκινδύνευσε.

Μονάδες 5

- β.** Να βρείτε από μια ετυμολογικώς συγγενή λέξη στο αρχαίο κείμενο για καθεμιά από τις παρακάτω:
πρόσφυγας, νηοπομπή, ακατοίκητος, εμπρησμός, οισοφάγος.

Μονάδες 5

ΣΥΝΕΙΡΜΟΝ
ΑΡΙΔΑΙΑ